

Opleiding Masterclass Horizontaal Leidinggeven Studiegids

Een samenwerking van IMO–Nederland en BVS–schooladvies

BVS–schooladvies

Vondellaan 50

3521 GH Utrecht

030–2819656

admin@bvs-schooladvies.nl

www.bvs-schooladvies.nl

het-imo.net/nl

Inhoud

Inleiding	3
Algemene informatie	3
Doelgroep	3
Kernkwaliteiten van leidinggeven	3
Tweejarig leerproces	3
Resultaat.....	3
Data en aanmelden	4
Visie	5
Vraagstukken	5
Drie perspectieven	5
Werkwijze	5
Opbouw	5
Certificaat	6
Zeven modules.....	6
Praktische Informatie	7
Locatie	7
Studielast	7
Studiemateriaal	7
Docenten.....	7
Gastdocenten	7

Inleiding

BVS–schooladvies (BVS) organiseert met IMO–Nederland (IMO) de *opleiding Masterclass Horizontaal Leidinggeven*. Het is een verdiepende leergang waaraan leidinggevendenden van verschillende organisaties mee kunnen doen. In deze studiegids is alle informatie bijeengebracht die je in de voorbereiding tijdens de opleiding nodig hebt.

Algemene informatie

Doelgroep

De opleiding Masterclass horizontaal leidinggeven is gebaseerd op enerzijds de leiderschapspraktijken waarbij BVS betrokken is en de vele jaren ervaring van het IMO in diverse landen. Op basis van feedback van deelnemers en terugkoppeling vanuit opdrachtgevers is het concept voortdurend ontwikkeld. Deze leergang is vooral bedoeld voor leidinggevendenden die hun organisatie en de afdelingen waar zij verantwoordelijk voor zijn op een horizontale wijze willen vernieuwen. Daarom spreken we vaak over ‘horizontaal leiderschap’. Deze benadering heeft bewezen dat het door velen als betekenisvol wordt ervaren, zowel voor de persoonlijke en professionele ontwikkeling als ook voor de organisatie als geheel.

Kernkwaliteiten van leidinggeven

De opleiding Masterclass horizontaal leidinggeven is een scholing in de kernkwaliteiten van leiderschap. Daarbij gaat het om thema’s als:

- Werken aan vraagstukken vanuit een bewust mens- en organisatiebeeld. Leidinggevendenden kunnen denken en handelen vanuit verhoudingen en geledingen.
- Inzicht in de relatie tussen hoge visie en de praktische, materiele omstandigheden. Hoe ga je zinvol om met schaarse bronnen als geld, tijd, relaties?
- Leidinggeven is balanceren tussen sturen op randvoorwaarden, coachen op leervragen, ingrijpen bij conflicten en dilemma’s, inspireren met visie.
- Leiderschap is ook de kunst besluiten te nemen, verantwoordelijkheden oppakken en laten waar ze horen. Leaders zien de samenhang tussen verticaal structuren verzorgen en horizontaal verandering waarborgen.

Tweejarig leerproces

De leergang beslaat zeven bijeenkomsten van twee dagen, steeds op vrijdag en zaterdag. De zeven bijeenkomsten met een totaal van 14 dagen zijn verspreid over een periode van twee jaar. Je werkt gedurende dit leerproces aan een persoonlijke–professionele ontwikkelvraag. De modules hebben het karakter van een actie–onderzoek. Op basis van deskundige input en studie vindt praktische verwerking plaats en oefen je met elkaar. Huiswerk en reflectie op ervaringen geven de leercyclus nog meer kracht.

Resultaat

De persoonlijke opbrengst is:

- Je ontwikkelt een eigen en herkenbare leiderschapstijl
- Je ontwikkelt een onderzoekende houding en innovatief vermogen
- Je versterkt de organisatie als gemeenschap
- Je ervaart de rijkdom van het IMO-netwerk.

Data en aanmelden

De data van de opleidingsdagen zijn te vinden op onze website. Klik op de link of scan de QR code.

<https://www.bvs-schooladvies.nl/product/opleiding-masterclass-horizontaal-leiding-geven/>

Visie

Vraagstukken

In de opleiding Masterclass horizontaal leidinggeven staan de vraagstukken van de deelnemers in relatie tot de vraagstukken van de organisaties waarin zij een rol spelen centraal. De leidende gedachte is dat je hier leert vraagstukken in hun essentie te verstaan en ze om te zetten in een zinvol veranderingsproces. Je kan vier lagen van vraagstukken onderscheiden die vier soorten leiderschap nodig hebben.

- Denk aan onderhoud en reparatie. Dit vraagt om aandacht en inzet van je eigen kennis.
- Op een tweede niveau gaat het om problemen, die moeten worden opgelost. Daarvoor moet je vaak een beroep op deskundigheid van anderen doen.
- Dan zijn er de ontwikkelingsvraagstukken, die een uitdaging voor de hele gemeenschap zijn. Creativiteit en moed worden gemobiliseerd, anders loopt de organisatie vast.
- Tenslotte is er het vraagstuk van nieuw leiderschap, waaraan ieder in de organisatie kan deelnemen, elk op eigen terrein. Leiderschapsdialogen brengt het geheel op een hoger plan.

Drie perspectieven

Deze inzet houdt steeds drie perspectieven van aandacht bij elkaar:

- Ten eerste is er aandacht voor de persoonlijke biografie, waarin je je leiderschapskapitaal hebt opgebouwd in de loop van je leven. We verkennen dit met de vraag hoe je dit kunt inzetten in de professionele context.
- Daarnaast is er aandacht voor de kwaliteit van de dialoog met klanten, leveranciers, medewerkers en andere betrokkenen.
- En dit alles is ingebed in een proces van visieontwikkeling en het bereiken van betekenisvolle resultaten. Het gaat uiteindelijk om waarde-creatie.

Werkwijze

Opbouw

Voorafgaand aan de start van de opleiding houden we samen met jou een intakegesprek. Daarin bespreken we je motivatie voor deelname en verkennen we je eigen ontwikkelvraag. Deze loopt als een rode draad door de opleiding om het leerproces te personaliseren.

Op basis van de input tijdens de zeven modules en de literatuurstudie ga je in je eigen professionele context onderzoeken hoe je het geleerde kunt toepassen. Een onderdeel van deze bijeenkomsten is ook een vorm van intervisie met de andere deelnemers. De intervisie wordt vaak als het hart van de masterclass ervaren. Daarnaast organiseer je ook een kritische gesprekspartner die je scherp houdt.

De modules van de leergangen bestaan reflectieve dialogen en het doen van verschillende oefeningen en werkvormen. In deze werkvormen komen de drie eerder genoemde perspectieven van biografie, dialoog en proces steeds terug en worden in relatie gebracht met sturing enerzijds en procesinrichting anderzijds.

Op de achtergrond en gedurende de hele periode bestudeer je relevante publicaties voor verdieping. Je houdt een persoonlijk logboek bij van de inzichten die je krijgt en de ervaringen die je opdoet. Mede met behulp van deze schriftelijke reflecties werk je tenslotte aan een eindwerkstuk en bereid je een eigen presentatie voor, waarin je de eigen verwerking met anderen deelt.

De aanwijzingen voor het maken van het eindwerkstuk en de presentatie volgen tijdens de opleiding. We ronden in de laatste module af met presentaties en certificatie.

Certificaat

Als je voldoende hebt deelgenomen aan de modules en (samen-)gewerkt hebt in overeenstemming met datgene wat hier vermeld is, ontvang je als afsluiting van deze masterclass een certificaat.

Zeven modules

De masterclass bestaat uit zeven modules van twee aaneengesloten dagen. Elke module wordt gedragen door een thema waar leidinggevenden in de organisatiepraktijk mee te maken hebben. De modules volgen elkaar in een organische en doordachte volgorde op:

- Module 1 Hier leggen we de conceptuele basis van het leiderschap als een leerproces. We verkennen het mensbeeld en het organisatiebeeld dat goed bij deze vorm van horizontaal leiderschap past en waarin men zich kan spiegelen. Vanuit een wetenschappelijk verantwoorde sociale methodologie gaan we werken met leiderschapsvraagstukken.
- Module 2 Door stil te staan bij de belangrijkste kernkwaliteiten van leidinggeven – sturen, coachen, inspireren, confronteren ontdekken we wat onze eigen leerbehoefte is op dit punt en waar de organisatie om vraagt. De uitkomsten van dit onderzoek motiveert voor de volgende modules.
- Module 3 Leiderschap vraagt erom in control te kunnen zijn over de krachten van systemen, de druk op de (geld-)middelen, de schaarste in tijd en de macht van de juiste informatie. Hoe manage je jezelf in dit krachtenveld?
- Module 4 Om je als leider goed te kunnen bewegen moet je net als ieder ander ook deel uitmaken van een team. Hierin ontwikkel je samen met anderen aan een werkzame visie, aan een als zinvol en helder ervaren verdeling van rollen, verantwoordelijkheden, taken. En je verzorgt daar de communicatie.
- Module 5 Je verbindt je eigen biografie met de organisatie-biografie. Daarmee open je een proces die anderen helpt hun identiteit te vormen, bijvoorbeeld in de dialoog tussen verschillende generaties.
- Module 6 Leidinggeven op de manier zoals dat in deze masterclass bedoeld is gaat over het in beweging brengen van vraagstukken. Dit kan uitmonden in nemen van initiatieven in lastige en complexe omstandigheden. Je leert hoe je met behulp van zeven oriëntatiebakens dit initiatief tot een goed einde te brengen.
- Module 7 De module gaat over besluitvorming, vooral als die niet makkelijk tot stand komt. Wat betekent horizontaal leiderschap voor het omgaan met spanningen en conflicten. – relaties en intenties in beweging brengen.

Praktische Informatie

Locatie

Wisselend, zie onze website.

<https://www.bvs-schooladvies.nl/product/opleiding-masterclass-horizontaal-leiding-geven/>

Studielast

Contacturen: 112 uur

Opdrachten, leeswerk, einddocument: 60 uur.

Totaal: 172 uur.

Studiemateriaal

Aan te schaffen literatuur à €40,-:

- Bekman, A. (2016), *Het mysterie leiderschap*. Cichorei
- Bekman, A. (2018), *Horizontaal organiseren*. Cichorei

Optioneel aan te schaffen:

- Passenier, H. (2022), *Ontwikkeling van een schoolorganisatie*. Christofoor

Tijdens de opleiding ontvangen deelnemers:

- Bekman, A. (2011), *Beziëld veranderen*. Koninklijke Van Gorkum BV
- Rijswijk, J. van & Bekman, A. (2001), *Initiatiefnemers zijn*. Koninklijke Van Gorkum BV
- Rizziato, E. (2022), *Toward humanism of organizational life: Generating development in complexity with horizontal leadership*. Franco Angeli

Docenten

Klaas Ijkema, ijkema@het-imo.net, 06-45 40 87 08

Hans Passenier, h.passenier@bvs-schooladvies.nl, 06-52 00 39 75

Gastdocenten

Veldexperts

Samenwerkingspartner

IMO-Nederland, Stichting Instituut voor Mens- en Organisatieontwikkeling

Bismarckstraße 2

77767 Appenweier, Duitsland

KvK 30215085

06-45 40 87 08

ijkema@het-imo.net

<https://het-imo.net/nl/>